

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Abonementa za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti, hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v torek, dne 28. marca 1933.

Štev. 36.

Stiska vlagateljev

Težko je danes za vlagatelje. Zbirali in varčevali so, da bi bili v primeru stiske brez skrbi, danes pa, ko je stiska nastopila, je njihov denar za nje nedosegljiv. A vlagatelj, zlasti mali, potrebuje denar in ga mora dobiti, če ne, da propade in doživi še večjo izgubo. To stisko vlagateljev so izrabili v Zagrebu številni špekulanti in z dobro organizirano trgovino s hranilnimi knjižicami izvabili od ljudi hranilne knjižice za slepo ceno. Vsi so delovali lepo složno in vsi so govorili vlagateljem, da so v nevarnosti, da izgube njih hranilne knjižice sploh vsako vrednost. Od tako preplašenih vlagateljev ni bilo potem težko dobiti hranilne knjižice tudi za tretjino njih vrednosti. Mali vlagatelji so izgubili na ta način na stotisoče svojega težko prihranjenega denarja, špekulanti pa so zaslužili težke tisočake. Odveč so sedaj vse besede usmiljenja do osleparjenih vlagateljev, kajti z njimi ne bo vlagateljem prav nič pomagano.

Tem bolj pa so potrebni odločni ukrepi, da se takšne sleparije ne ponove več. In tu je treba v prvi vrsti naglasiti, da bi bile te sleparije sploh nemogoče, če bi denarni zavodi bolj informirali javnost o svojem delu in o svojem stanju. Preživljamo vendar nad vse težavno krizo zaupanja. To nezaupanje se ne bo ponehalo samo od sebe, temveč je treba odstraniti vse vzroke, ki so rodili to nezaupanje. Če bi denarni zavodi zopet v polnem obsegu izplačevali vloge, bi bilo seveda te krize takoj konec. Ker pa tega ni še pričakovati, se mora dati vlagatelju vsaj vero, da se stanje v denarnem zavodu že boljša in da je vsak dan bližji dan, ko bo mogel zavod v polnem obsegu vršiti svoj posel. To vero pa more dobiti vlagatelj le, če je zadostno informiran o poslovanju svojega zavoda. Bolj informirajte javnost! je zato prva dolžnost denarnih zavodov. Kakor objavlja Narodna banka vsak teden izkaze o svojem poslovanju, tako bi morali tudi drugi denarni zavodi redno informirati svoje vlagatelje, koliko so izplačali vlog, koliko se je znižalo število zamrzlih kreditov in koliko se je stanje zavoda izboljšalo. Vlagatelj bi tako videl, da se zavod resno trudi, da premaga krizo in dobi bi znova zaupanje do zavoda. Naj bi prišlo k njemu tudi deset špekulantov in mu govorilo, da bo njegova hranilna knjižica brez vrednosti, ne bi postal vlagatelj žrtev teh špekulantov, ker bi tedenski izkazi zavoda postavili te špekulante na laž. Več informacij javnosti je torej prva dolžnost, ki jo ima denarni zavod do svojih vlagateljev, ker more s tem obvarovati vlagatelja pred izgubo.

Z naravnost drakoničnimi kaznimi pa bi bilo treba nastopiti proti denarnim zavodom, ki bi delali roko v roki z lovci na hranilne knjižice. Denarni zavod je vedno dolžan, da štiti svojega vlagatelja in da se izkaže vrednega zaupanja, ki mu ga je poklonil vlagatelj, ko mu je zaupal svoj denar. Zato mora denarni zavod skrbno gledati na to, da dobi vlagatelj prepričanje, da njegov denarni zavod tudi čuva njegove interese. Če bi vsi denarni zavodi strogo izvajali to svojo dolžnost, bi bili takoj vsi špekulanti s hranilnimi knjižicami brez uspeha, ker jim vlagatelj ne bi nasedal.

Stiska vlagateljev je danes izredno velika, vsled tega pa tudi vedno večja stiska denarnih zavodov. Kajti stalno padanje vlog, povečuje vsak dan stroške režije in denarni zavodi imajo vedno manj prilike za zaslužek. Denarni zavodi morajo že v lastnem interesu čim bolj ustrezati vlagateljem, da njih stisko zmanjšajo in da ne izgube popolnoma njih zaupanja, kajti sicer bo vlog vedno manj in manj in režija bo postala že predraga.

Kot pravilo pa mora tudi veljati, da nima nihče pravice ne do taničjem, ne do dividende, dokler ne dobi vlagatelj nazaj vsega svojega denarja. Zakaj denar vlagateljev je tuj denar, a tuj denar treba vedno bolj spoštovati kot lasten. In če bo videl vlagatelj, da se njegov denar spoštuje,

potem bo tudi njegovo zaupanje v denarni zavod večje in kriza zaupanja bo doživela svojo prvo razpoko.

Brez lastne krivde je zašel zlasti mali vlagatelj v stisko, in postaja zanj že prava katastrofa. Treba je nekaj stoniti, da ta stiska tudi ne postane res katastrofa in zato več skrbi za interese vlagatelja! Ne prepustiti vlagatelja v stiski njegovi usodi, temveč skrbeti zanj, da gospodarsko ne propade, da bo ohranjena njegova gospo-

darska sila zavodu. Od vlagateljev žive denarni zavodi in ne vlagatelji od denarnih zavodov! Tej neovrgljivi resnici je treba tudi podrediti vse poslovanje zavodov in potem bo tudi pričelo padati nezaupanje. Dokler se pa to ne prične izvajati, tako dolgo bo tudi obstajalo nezaupanje, tako dolgo je tudi vsaka ozdravitev našega gospodarstva nemogoča. Zato pa več obzira do vlagatelja v stiski in več razumevanja za njegov težki položaj.

Zahteve trgovcev Gorenjskega kota Občni zbor Združenja trgovcev v Radovljici

Združenje trgovcev za srez Radovljica je imelo svojo letno skupščino v nedeljo, dne 26. t. m. ob pol 4. uri popoldne. Skupščino je otvoril zaslužni in nadvse poštvovalni predsednik Fürsager, ki je uvodoma pozdravil zastopnika Zveze trgovskih združenj in tajnika ljubljanskega združenja Lojzeta Šmuca ter imenoval za zapisničarja trgovca Jegliča, za overovatelje zapisnika pa g. Grilca in g. Budkoviča. Spomnil se je nato umrlega člana nadzornega odbora Eržena, katerega spomin so navzoči počastili.

Nato je predsednik Fürsager v prav lepem in izčrpnem poročilu orisal položaj malega trgovca v radovljiškem okraju, ki sega tja do skrajne meje italijanske in nemško-avstrijske meje. Povdarjal je, da so postali časi zelo slabi, zlasti naglasil težko breme v obliki davčnih dajatev ter ugotovil, da se je izvršilo v tem okraju nekaj nad 900 rubežen. Nelegitimni trgovski potniki in krošnjariji z raznim blagom povzročajo trgovcem občutno škodo, tem bolj, ker trgovci še vedno nimajo prave zaštite pri oblasti. Potrebno bo, da se že enkrat izvede zahteva trgovstva in kršnjarstvo omeji. Že davno bi se to moralo zgoditi v radovljiškem okraju, ker spada okraj Radovljica med obmejne kraje, v katerih je krošnjarenje strogo prepovedano.

Nato je predsednik Fürsager obširno razpravljal o vzrokih sedanje finančne stiske ter o sedanji devizni politiki. Naglasil je, da Narodna banka ne nudi dovolj kreditov trgovstvu.

Odločno je obsodil trgovanje konsumov z nečlani in apeliral na merodajne činitelje, da končno sprevidijo, da je favoriziranje konsumov čisto napačna gospodarska politika, ki ni v korist državi, v veliko škodo pa trgovstvu.

Vsled vladajoče krize je tujski promet znatno nazadoval, pa tudi delavci nimajo zasluzka, zato trpi mali trgovec v še posebno veliki meri. Omenja nadalje v svojem poročilu tudi trgovski shod v Mariboru in občni zbor v Laškem, na katerih zborovanjih so se merodajnim činiteljem predložile vse zahteve slovenskega trgovstva. Skrajni čas je, da se te zahteve tudi že enkrat izvedejo. Odločno se zavzema za sklicanje gospodarskega sveta, ki naj bi bil posvetovalni organ Narodne skupščine in senata. Zahvaljuje se Zbornici za TOI in Zvezi trg. združenj za podporo.

Posebno poročilo je podal o delovanju sekcije lesnih trgovcev in vseh njenih aktivnostih. Končno je tudi omenil, da je na Zveznem občnem zboru v Laškem član te sekcije g. Papler prebral obširno spomenico, v kateri je nanizal vzroke, ki so privedli lesno trgovino na rob propada. Končno je predsednik g. Fürsager podal statistiko članstva v posameznih strokah in število zaposlenega pomožnega osebja in vaještva.

Poročilo predsednika, katerega so navzoči vzeli z odobravanjem na znanje, je sledilo poročilo zastopnika Zveze trgovskih združenj, tajnika Šmuca.

V svojem poročilu je zlasti podčrtaval podatke iz velikega govora, ki ga je govoril za časa proračunske debate narodni poslanec in minister Ivan Mohorič. Naravnost senzacijonelen je bil ta govor in s posebno njegova izvajanja o davkih ter davčni praksi bi bila govorjena iz srca vseh

trgovcev. Z živim zanimanjem so sledili zborovalci izvajanjem in jih tudi živahno komentirali. Obenem pa so izrekli toplo priznanje g. Mohoriču, ki je v markantnih potezih predložil težak položaj našega gospodarstva in vzroke, ki so privedli do današnjega stanja. Posebno pozornost pa je vzbudilo poročilo o krizi socialnega zavarovanja. Navzoči zborovalci so s stvarnimi in krepkimi povdarki izrazili svoje nezadovoljstvo nad sedanjo politiko socialnega zavarovanja, ki se mora v interesu pravilnega poslovanja docela spremeniti.

Posebno razpravo je tvorilo tudi vprašanje konsumov in nabavljajnih zadrug. Jasno se je pokazalo na zborovanju, da je to vprašanje najvažnejše za podeželskega trgovca. Poročilo tajnika g. Šmuca je bilo sprejeto z odobravanjem.

Nato je bil predložen skupščini letni obračun, ki ga je čital trgovec Starkel z Bleda. Obračun je bil soglasno odobren. Nadzorni odbor je nato skupščini predlagal razrešnico upravi, ki je bila soglasno sprejeta. Nato se je obravnaval proračun, h ka-

teremu je dal potrebna pojasnila g. Papler, proračun je skupščina soglasno dobila; le pri predlogu za uvedbo doklad, ki se sedaj niso že nekaj let pobirale, se je razvila debata, v katero so posegli g. Kunstelj in Rus, vendar je bil končno predlog po stvarni debati in pojasnjenju s častno večino sprejet.

Nato je sledila razprava o predlogu za spremembo pravil in so se uvedle nekatere nove sprejemne, ki jih je skupščina soglasno odobrila. Na predlog g. Paplerja je skupščina brzojavno pozdravila nar. posl. in ministra Mohoriča, in mu izrazila toplo priznanje za njegovo neumorno delo v prid trgovstvu.

Pri slučajnostih pa je prečital trgovec Sitar resolucijo, ki je bila sprejeta s splošnim odobravanjem. V resoluciji so bile iznešene vse najvažnejše zahteve trgovstva radovljiškega okraja. Resolucija se bo predložila merodajnim činiteljem. Tudi g. Kunstelj je v ostrem tonu ožigosal politiko konsumov in zahteval poostreno borbo do končne zmage. Njegovim izvajanjem je dodal trgovec Jeglič nekaj kričevih primerov o poslovanju konsumov in nabavljajnih zadrug, kar je še izpopolnil g. Papler s svojim poročilom o delovanju Kmetijske zadruge. Debata je bila v vsakem oziru stvarna, a tudi temperamentna, ker je jasno izražala krepko voljo vseh, da se izvede boj proti privilegijem konsumov do končne zmage. Po debati je predsednik g. Fürsager zaključil skupščino, ki se jo je udeležilo prav lepo število članov iz vsega okraja; zlasti pa je vzbujal pozornost najstarejši član g. Grobrotek iz Bohinja.

Jasna in odločna je bila beseda trgovstva iz našega Gorenjskega kota in upamo, da bo ta beseda našla tudi dober odmev pri odločilnih krogih.

Nemčija popustila

Nemčija pripravljena na pogajanja s Čehoslovaško

V prejšnji številki smo poročali, kako je Nemčija s svojo brezobzirno avtarkistično politiko prišla v konflikt s skoraj vsemi svojimi sosedami, da je nastopilo med njo in številnimi državami brezpogodbno stanje. Tako tudi s Čehoslovaško. Vse pa kaže, da je v zadnjem času tudi v Nemčiji nastalo iztrenjenje, kar bi bilo z ozirom na veliko nazadovanje nemške zunanje trgovine tudi nad vse razumljivo.

Iz Prage namreč poročajo, da je nemška vlada po svojem praškem poslanstvu oficijalno sporočila praški vladi svojo pripravljenost, da se prične pogajati, kako rešiti sedanji devizni spor. Čehoslovaška vlada je na to sporočilo odgovorila, da je načeloma vedno pripravljena za pogajanja. Ker pa je Nemčija pripravljena le na pogajanja zaradi ureditve plačilnega prometa, Čehoslovaška pa hoče, da se uredi tudi vprašanje blagovnega prometa, je čehoslovaška vlada izjavila, da se more definitivno izjaviti šele po zaslišanju čehoslovaških gospodarskih krogov. Na podlagi izjav gospodarskih krogov je nato Čehoslovaška sporočila svojo pripravljenost za pogajanja, nakar je nemška vlada povabila čsl. vlado, da se imenujejo delegati, ki naj bi pričeli v Berlinu pogajanja za ureditev konflikta. Ker še ni doseženo soglasje o vsebini pogajanj, bosta obe delegaciji same določile dnevni red pogajanj.

Splošno se sodi, da bodo pogajanja uspešna, čeprav je še vedno nasprotje med čehoslovaškim in nemškim stališčem. Čehoslovaška hoče namreč predvsem izboljšati svojo trgovinsko bilanco, dočim hoče Nemčija ohraniti svoj aktivni saldo napram Čehoslovaški. Prizadevanja Čehoslovaške so zelo razumljiva, ker je bila čehoslovaška trgovinska bilanca napram Nemčiji v l. 1931 deficitna za 1300 milijonov Kč, leta 1932, ko je vsa zunanja trgovina zelo nazadovala, pa še vedno za 800 milijonov Kč. Dokler je čehoslovaška zunanja trgovina cvetela, ni Čehoslovaška tako zelo obču-

tila pasivnosti svoje trgovine z Nemčijo, pri silni redukciji zunanje trgovine v letu 1932. pa je postal deficit 800 milijonov nad vse običen in zato je skušala Čehoslovaška omejiti nemški izvoz. Najprej je skušala to doseči z deviznimi omejitvami in je bilo za nabavo deviz potrebno posebno dovoljenje. To sredstvo pa se ni izkazalo kot posebno učinkovito, nakar je skušala Čehoslovaška omejiti izvoz z uvedbo kliniškega prometa, ki bi imel za posledico uravnoteženje trgovinske bilance. Temu pa so nasprotovali Nemci in uvedli svoje represalije, vsled katerih pa so bile najbolj prizadete baš nemške industrije na Čehoslovaškem.

Zlasti razne tkalnice, katerih izvoz je silno padel. Tako je mogla fabrika Kluge izvoziti le 25 % svoje produkcije, fabrika Haase 50 %, Walzel 55 % in Etrich le 40 % svoje produkcije. Morda je baš to dejstvo pripomoglo k nemški popustljivosti.

Toda neprijetnosti carinske vojne s Čehoslovaško so grozile Nemčiji tudi drugod. Tako je Holandska ponudila Čehoslovaški velike ugodnosti, če ta dirigira svojo zunanjo trgovino skozi Rotterdam, mesto skozi Hamburg. S tem bi bilo nemško parobrodarstvo zelo udarjeno, kar je morala uvaževati tudi nemška vlada.

Kakor napram Čehoslovaški, tako bo Nemčija morala popustiti tudi napram drugim državam, ker ni mogoče, da bi nekdo v zunanji trgovini samo jemal, ne pa tudi dajal. Preveč egoizma ni dobro niti v zunanji trgovini, kakor dokazuje zadnje nemško popuščanje.

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 25. marca objavlja: Zakon o zapisniku o turističnem prometu med Jugoslavijo in Čehoslovaško, razne razglase sodišč in uradov ter druge objave.

Skupščina Združenja trgovcev v Slov. Bistrici

V nedeljo, dne 26. t. m. popoldne se je vršila v dvorani hotela »Beograd« v Slovenski Bistrici redna letna skupščina Združenja trgovcev za sodni okraj Slovenska Bistrica.

Zborovanje je otvoril predsednik združenja **Franjo Kac**. Za obrtno oblast se je udeležil zborovanja sreski podnačelnik **dr. Potočnik**, za Zvezo trgovskih združenj pa tajnik **J. Kaiser**. Po otvoritvenem nagovoru, v katerem je predsednik Kac pozdravil navzoče in se spominjal v preteklem letu preminulih članov (in imenoval overovatelje zapisnika, je podal izčrpno in pregledno poročilo o delovanju združenja v minuli poslovni dobi. V preteklem letu se kljub pričakovanju položaj gospodarstva ni izboljšal in trgovina se bori s še večjimi težkočami. Zunanja trgovina se nahaja v velikem zastoju. Kmet je izgubil radi padca cen na svoji kupni moči, industrijski proizvodi pa so se celo podražili. S tem je bil najobčutnejše prizadet baš posrednik, to je trgovec. Ob tem neugodnem položaju smo pri akovali, da se bodo razmeram primerno uredile tudi dajatve, a doživeli smo baš obratno, da so se celo zvišale. Kmečki moratorij je imel za našo trgovino jako slabe posledice; istotako nas tudi uredba o posredovalnem postopku ne zadovoljuje, ker izpodjeda trgovsko moralo. — Preživljamo izjemno stanje v naših denarnih priklakah, in zaman smo pričakovali potrebnih ukrepov od Narodne banke in drugih merodajnih faktorjev, da bi to stanje izboljšali.

Treba nam je zato **gospodarskega načrta**, treba je dati gospodarstvo v roke gospodarjem in naša zahteva je, da se skliče čimprej **gospodarski svet**. Mnogo škode povzroča trgovstvu tudi konzumno zadružništvo in zadnji čas je, da se uvažuje zahteva trgovstva po obdačenju zadrug. Tudi trošarine in razne pristojbine premočno obremenjujejo trgovino. Zato pa je potrebno, da se združimo v organizaciji; slovensko trgovstvo je združeno v svoji Zvezi in Zbornici, ki sta brezhibni in najzvestejši spremljevalki trgovstva v njegovi borbi. Predsednikovo poročilo so sprejeli zborovalci z odobravanjem.

Zvezni tajnik **I. Kaiser** je podal nato poročilo o gospodarskem položaju in navedel v svojem govoru notranje vzroke krize, ki jo preživljajo naši gospodarski krogi. Ugotovil je, da so razlogi temu neugodnemu položaju **omalovaževanje in neupoštevanje opravičenih gospodarskih teženj** ter da je naša gospodarska zakonodaja tem težnjam nenaklonjena. Govoril je o posledicah in zahtevah, ki jih stavi trgovstvo v pogledu zakona o zaščiti kmetov, v pogledu konzumnega zadružništva, v pogledu krošnarstva in dajatev ter v pogledu nekaterih važnejših izvoznih strok, zlasti lesa.

Sledilo je poročilo tajnice **ge. Otilije Feigel**, ki je podala pregled o akcijah združenja in statistične podatke, iz katerih posnemamo, da je imelo združenje konec preteklega leta 110 trgovino izvršujočih članov, 33 pomočnikov in pomočnic ter 23 učencev in učenk. — Blagajniško poročilo, ki ga je istotako podala tajnica, izkazuje s preostalo imovino iz preteklega leta 43.562,33 Din dohodkov in 18.327 Din izdatkov. Imovina združenja znaša 24.759,14 dinarjev.

Na predlog člana nadzornega odbora **Kaca** iz Zgornje Bistrice je bil upravi soglasno sklenjen **absolutorij**. Proračun, ki ga je predložil predsednik **Franjo Kac**, izkazuje 13.700 izdatkov, 8000 Din dohodkov. Primanjkljaj se bo kril s člansko doklado, ki je bila določena na 20, 40 in 80 Din.

Pri »Slučajnostih« je prečital predsednik združenja **resolucijo**, v kateri apelira trgovstvo na kraljevsko vlado, narodne zastopnike in senatorje, da usmerijo vse naše narodno gospodarsko delo v pravico točno opredeljenega, za dobo let vnaprej določenega gospodarskega načrta. Naša gospodarska zakonodaja naj sloni na sporazumu med merodajnimi oblastmi in zainteresiranimi skupinami in prilagodena naj bo potrebam gospodarskih krogov. Zato naj se čimprej skliče gospodarski svet. Resolucija navedla končno še vse najbitnejše zahteve trgovstva z apelom na kraljevsko vlado, narodne zastopnike in senatorje, da čim prej prične z uveljavljanjem teh dolgotrajnih teženj trgovstva.

Občni zbor Bolniške blagajne samostojnih trgovcev v Mariboru

V četrtek se je vršil ob prisotnosti znatnega števila članstva in lovski sobi hotela »Orel« sedmi občni zbor Bolniške blagajne samostojnih trgovcev v Mariboru, ki ga je vodil mnogozaslужni predsednik veletrgovec **Vilko Weixl**, poročal pa je poleg njega še tajnik **Franjo Žnidaršič**. Iz poročila predsednika kakor tajnika je razvidno naslednje stanje in delovanje društva:

Letos se je izkazalo, da je dosedanja članarina premajha, ker so izdatki bolniške blagajne prekoračili dohodke ter se je moralo seci celo po rezervnem skladu za kritje primanjkljaja. Donoski so znašali namreč v preteklem letu Din 114.030,09, izdatki pa skupno Din 121.614,24. Da je imela blagajna v letu 1932 tako visoke izdatke, so v mnogočem krivi tudi nekateri člani sami, ker so jo preveč obremenjevali. Uprava blagajne se je trudila in poskušala na razne načine, da bi članom predocila pravi smoter delovanja te institucije, da ni ustanovljena samo za nekatere člane, da bi jo čezmerno izrabljali, temveč da je njen glavni cilj pomagati članom samo v resnih in težkih slučajih obolenja. Tekom leta je bila uprava blagajne prisiljena poslati raznim članom ostre opomine, da naj blagajni prizanašajo s svojimi računi in naj ne hodijo za vsako malenkost k zdravniku ter naj ne zahtevajo, da jim zdravnik predpiše najdražje specialitete. Seveda so ti opomini vzbudili pri članih nerazpoloženje in nekateri so celo radi tega izstopili. Poleg tega pa je bila uprava prisiljena pri članih, za katere je že mnogo več izplačala, kakor so pa oni vplačali na članarini, izplačati računov nekoliko zmanjšati od celotnega zneska, v kolikor je pač v takšnih slučajih dopuščeno po pravilih. Uprava se je trudila ustiliti finančno stanje blagajne na čim solidnejši bazi, kar je pač v interesu vsega članstva. Zdravnikom blagajne so bile poslale tudi okrožnice, v katerih se jih je naprošalo, da gredo blagajni čimbolj na roko. Imajo namreč tudi sami od

blagajne največ koristi, ker ista plačuje za vse točneje, kakor marsikateri privatnik. Vzrok čezmernega obremenjevanja blagajne je tudi v sedanjih gospodarskih krizah, ki je povzročilo tudi zmanjšanje števila članov.

Blagajna je števila skupno 323 zavarovancev, od tega 159 članov in 164 svojcev. Finančni položaj društva je kljub že omenjenemu primanjkljaju radi prenizke članarine vseeno ugoden. Celoten rezervni sklad znaša Din 121.705,83, kar je dovoljno jamstvo za solidno podlago institucije.

Vršile so se tudi volitve novega odbora. Za predsednika je bil ponovno izvoljen agilni in vlezaslužni **Vilko Weixl** v odbor pa: za podpredsedn. **Sax**, odborniki pa so: **Jakob Lah**, **Albert Vičel**, **Stanko Kocbek**, **Franc Močivnik**, **Ivan Kvas** in **dr. Jurečko**. Namestniki: **Emanuel Ilich**, **Vid Murko**. Nadzorstvo: **Zdravko Anderle**, **Franc Greif**, **Marjan Jarc**.

Občni zbor Bolniške blagajne samostojnih trgovcev bi bil potekel brez znatnega odmeva če ne bi bila sprejeta dva nad vse važna sklepa, ki dokazujeta, da mariborsko trgovstvo pravilno spoznava važnost socialnega dela. V tem oziru gre mariborskemu trgovstvu posebno priznanje, ker je kot prvo sprejelo sklep o uvedbi obveznega bolniškega in nezgodnega zavarovanja, ki ga določa obrtni zakon. S pismenim glasovanjem članov mariborskega Združenja trgovcev je bil namreč sprejet sklep, s katerim se je pooblastil odbor Bolniške blagajne samostojnih trgovcev, da sestavi pravila za obvezno zavarovanje članov Združenja ter jih predloži občenemu zboru v potrditev. Pravila ki so delo tajnika **Žnidaršiča**, so bila na občnem zboru prečitana ter po vsestranskem razglabljanju in nekaterih korekturah sprejeta. Namen nove institucije bo isti, kakor sedanje, namreč nuditi obveznim in prostovoljnim članom kakor tudi sozavarovancem v slučaju bolezni zdravniško pomoč, zdravila in zdravlje-

nje v bolnišnici, ter prispevati k stroškom pri raznih specijalnih zdravljenjih. Član more postati vsak član mariborskega Združenja trgovcev, članih drugih združenj pa je na podlagi sklepa občnega zbora dotičnega združenja. Obvezno članstvo velja tudi za družabnike javnih družb, ki so včlanjeni pri Združenju. — Poleg obveznih članov more blagajna imeti tudi prostovoljne iz svobodnih poklicev, kot so to zdravniki, odvetniki itd.

Članstvo se deli v tri kategorije. Uvrstitev se določa po višini mesečnih prispevkov, ki bi znašali za prvo kategorijo Din 50,—, za drugo Din 30,— in za tretjo Din 15,—. Pravica do dajatev bi nastopila šele po šestmesečnem zavarovanju. Vsi člani imajo pravico do zdravniške pomoči izven bolnice 6 mesecev, v izvanrednih slučajih pa more odbor to dobo podaljšati na eno leto. Člani I. kategorije imajo pravico do proste izbire zdravnikov ter II. razred bolnišnice za 2 meseca, vstevši eventualno operacijo. Člani II. kategorije so navezani na uradnega zdravnika in na specialista z nakazilom uradnega zdravnika ter imajo II. razred bolnišnice za 6 tednov ali III. razred za 3 mesece in eventualno operacijo. Člani III. kategorije imajo na razpolago uradne zdravnike in nakazila za specialiste ter III. razred bolnice za 2 meseca in event. operacijo. Člani imajo ugodnost zdravljenja v sanatorijih.

Daljša debata se je razvila tudi o vprašanju lastnega sanatorija v Mariboru. Predsednik **Weixl** je pojasnjeval korake, ki jih je tozadevno izvršil odbor in on sam. Bolniški blagajni zasebnih in trgovskih nameštencev v Ljubljani je bil stavljen predlog za skupen nakup ali najem **dr. Černičevega sanatorija**, ki naj bi bil na razpolago članom blagajne. Predlog je bil odbit. Čim se uvede obvezno bolniško zavarovanje ter se postavi organizacija na širšo bazo, se bo začelo vprašanje lastnega sanatorija resno razmotivati in najbrže ni več daleč čas, ko bo imela trgovska bolniška blagajna v Mariboru svoj lasten sanatorij za svoje člane. — To bo tem lažje, če se razširi delokrog obvezne zavarovalnice na področju vse bivše mariborske oblasti.

Priporoča se GREGORC & Ko. LIUBLJANA

Veletrgovina specerijskega in kalnijskega blaga, raznega šeganja in spirita
TELEFON: 22-46 Brzljavi: GREGORC
Zahtevajte specialne ponudbe!

ZDRUŽENJE TRGOVCEV ZA SREZ BREŽICE

ima občni zbor

v četrtek, dne 20. aprila 1933 ob 9. uri v
Brežicah v Narodnem domu (gremijalna
soba)

Dnevni red:

1. Pozdrav članov.
 2. Nagovor predsednika in poročilo o delovanju v preteklem letu.
 3. Poročilo tajništva.
 4. Račun za leto 1932.
 5. Proračun za l. 1933/34.
 6. Volitve novega odbora.
 7. Volitev šolskega odbora (trg. nadaljevalne šole).
 8. Predlogi, ki so najmanj 3 dni pred občnim zborom predloženi predsedništvu.
 9. Slučajnosti.
- Udeležba občnega zborovanja je obvezna za vse člane na kar se opozarja na posledice čl. 8, odst. 2.
- Proračun je vsem članom od 4. do 18. aprila pri predsedniku na ogled.

Ant. Umek.

Adria prašek je boljši

STATISTIKA SRBSKEGA ZADRUŽ- NIŠTVA

Na 31. redni skupščini Zveze srbskih zemljoradniških zadrug je bilo podano podrobno poročilo o razvoju srbskih zadrug. Po tem poročilu je število zadrug naraslo v l. 1932 od 2286 na 2509. Od teh je bilo: kreditnih 1140, nabavljalnih 1017, žitnih 96, mlekarskih 52, vinogradniških 35, živinorejskih 59, živinskih 16, strojnih 6, sadjarskih 17, repnih 25. V zvezi so bile včlanjene zadruge iz osmih banovin. Vplačanih deležev je bilo 6.492.744 Din, fondi so znašali 13.260.244, menične vloge pa so padle od 33,8 na 23,7, torej za več ko 10 milijonov Din.

Po svetu

Predsednik francoske republike je obiskal Meštovičev razstavo v Parizu in čestital našemu velikemu umetniku k njegovemu uspehu.

V senatu se je pričela proračunska razprava, ki bo še ta teden zaključena. Proračun bo torej pravočasno sprejet.

Tudi Hrvati so vsi za enotno Jugoslavijo je izjavil v senatu dr. Šverljuga, ki je eden voditeljev nevelike opozicije v senatu.

Stalni svet Male antante se je v posebni resoluciji ostro izjavil proti nameravani diktaturi štirih velesil in proti revizionistični politiki.

Poljski zunanji minister **Beck** bo obiskal Prago in nato Beograd. Popolnoma neumesten **MacDonaldov** nastop v prilog revizionizma v času, ko je Nemčija pod Hitlerjevim vodstvom docela pod vlado

Adria prašek je boljši

revanšne politike, je nujno združil vse male države in že preje dobro razmerje med Poljsko in državami Male antante se polagoma razvija v iskreno zavezniško razmerje.

MacDonald, ki si bo pridobil ime angleškega **Kerenskoga**, je izjavil, da ni nobeni obljubil niti **Taganjike**, niti nobene druge kolonije. Nadalje je izjavil, da diktatura štirih velesil nikakor ne bi bila naperjena proti malim državam, ki bi vedno soodločevale, kadar gre za vprašanja, ki se tičejo njih.

Poljska v zvezi z Malo antanto bo prva pozitivna posledica **MacDonaldove** Kerenščine.

Proti **MacDonaldovi** politiki je ostro nastopil voditelj desničarskih konservativcev **Churchill**. Med drugim je izjavil, da je močna francoska armada edino jamstvo za mir.

Tudi Mala antanta se bo pritegnila k direktoriju velesil in sicer kot peta velesila. Tako so predlagali iz Londona in Mussolini je že baje pristal na ta predlog. Francozi naglašajo, da bo treba pritegniti h direktoriju še Poljsko, ki je dejansko že priznana kot velesila.

Centrum in zastopniki vseh strank razen socialnih demokratov so glasovali za pooblastilni zakon, ki daje Hitlerju za štiri leta diktatorsko moč.

V vrstah centroma je prišlo do ostrih nesoglasij, ker so bili nekateri poslanci pod **Brüningovim** vodstvom proti temu, da glasuje centrum za pooblastilni zakon.

Göring, komisarski notranji minister Prusije, je izjavil zastopnikom svetovnega tiska, da židje ne bodo preganjani in da bodo uživali vse državljanske pravice, če bodo lojalni. Židovski bojkot je torej že pričel učinkovati.

Thälmann, vodja komunistov še živi, kakor se je prepričala skupina tujih žurnalistov.

Židje v Ameriki in Angliji so začeli propagirati bojkot nemškega blaga kot protest proti preganjanju židov v Nemčiji.

Smrtno kazen z obešanjem namerava uvesti v vsej državi nemška vlada. Kazen bi se izvrševala javno.

Tiskarska stavka se je začela na Dunaju, ker je avstrijska vlada začela neusmišljeno pleniti socialistične liste, zlasti »Arbeiter Zeitung«. Ker je vlada obljubila, da bo s to svojo prakso prenehala, so tiskarji začeli zopet delati.

Splošna železničarska stavka bo najbrže izbruhnila v Avstriji, ker namerava avstrijska vlada znatno znižati prejemke železničarjev.

Japonska bo anektirala vse otoke, ki jih je dosedaj upravljala po mandatu Društva narodov.

Bolgarsko delavsko stranko namerava sofijska vlada razpustiti.

Grof **Karolyi** je postal vodja madjarskih legitimistov kot naslednik grofa **Apponyija**.

Protiitalijanske in protifašistične demonstracije so bile v Barceloni in drugih španskih mestih. Italijanski listi trde, da je te demonstracije organiziral bivši minister **Lerroux**.

Na Turškem se analfabeti ne smejo poročiti, dokler niso dokazali, da so se naučili brati in pisati.

Šesto notarsko mesto je bilo ustanovljeno v Ljubljani in je bil za notarja imenovan bivši kranjski notar **Bakovnik**, ki je bil pred kratkim imenovan v **Marenberg**.

Denarstvo

STANJE NARODNE BANKE

Po zadnjem izkazu Narodne banke z dne 22. t. m. so od 15. t. m. nastale te spremembe (vse številke v milijonih dinarjev):

Na aktivni strani se je zmanjšala zlata in devizna podloga za 3-9 na 1.931-6 in sicer so valute narasle za 3-8 na 4-3, devize pa padle za 7-8 na 165-8. Devize, ki ne spadajo v podlogo, so padle za 1-07 na 12-2, vsota kovanega denarja pa je narasla za 3-1 na 216-9 milijonov Din.

Posojila so se zopet zmanjšala in to za 10-1 na 2.361-5. Eskont je padel za 5-1 na 2.026-7, lombard pa za 5-0 na 334-8 milijonov Din.

Prejšnji predjudi državi so narasli za 0-16 na 1.811-2. Vrednosti raznih fondov so se le neznatno spremenile, razne aktive pa so večje za 1-05 in znašajo 49-1.

Na pasivni strani so razni fondi večji za 0-6 in znašajo sedaj 9-6.

Bankovcev v obtoku je za 57-8 manj in je njih vsota padla na 4.529-1. Dvignile pa so se obveze na pokaz za 52-8 na 928-0 milijonov Din.

Državne terjatve so narasle za 5-5 na 9-2, depoziti po tekočem računu za 33-1 na 303-1 in razni računi za 14-1 na 625-5 milijonov Din.

Obveze z rokom so padle za 16-2 na 1.301-9, razne pasive pa so narasle za 9-9 na 195-1 milijonov Din.

Zlato in devizno kritje je padlo od 35-43 na 35-39%, samo zlato pa od 32-42 na 32-37%.

Obrestna mera je ostala neizpremenjena.

ODLIV ZLATA IZ HOLANDSKE

V zadnjih tednih je bil odtok zlata iz Holandske precej znaten. V teku štirih tednov se je znižala zlata podloga Holandske banke za 76 milijonov goldinarjev. Vzrok je v tem, ker je bilo na holandskem tugu plasiranih francoskih železniških obligacij za 60 milijonov in nato še precej belgijskih bonov za Kongo. Vendar pa je stabilnost holandskega goldinarja izven debate.

*

Dve največji italijanski banki sta objavile svoji bilanci za leto 1932. Banca Commerciale Italiana izkazuje čisti dobiček v višini 37,4 proti 32,8 milijonov lir v letu 1931. Dividenda za leto 1932 znaša 5%, dočim je znašala lani 8%. Credito Italiano pa ima 28 milijonov lir čistega dobička, dočim ga je imel leta 1931 34 milijonov. Mesto 6 odstotne dividende za leto 1931, bo sedaj izplačal le 5 odstotno.

Argentinska Narodna banka je znižala obrestno mero od 7 na 6 odstotkov.

Continental Illinois Bank & Trust Co. ter First National Bank of Chicago ne bosta izplačale letos nobene dividende, da bodo njuna likvidna sredstva večja. Od teh chikaških velebank ima prva 75, druga pa 25 milijonov osnovne glavnice.

Wiener Bank-Verein bo znižal svojo osnovno glavnico od 45 na 30, »Niederösterreichische Escomptegesellschaft« pa od 54 na 30 milijonov šilingov. Znižanje je posledica vladne naredbe o reorganizaciji bank.

Vreče

kupule in prodaja

ALOJZ GREBENC, Ljubljana
Tyševa (Dunajska) cesta 36

Tekstilne fabrike bodo en teden počivale

»Prager Tagblatt« objavlja iz Bruslja to vest:

Te dni se je vršila tu mednarodna konferenca bombažne industrije, ki so se je udeležili delegati iz Češkoslovaške, Nemčije, Francije, Anglije, Belgije, Italije, Švedske, Holandske in Švice. Za predsednika konference je bil izvoljen Paul Schlumberger iz Mülhousena, za podpredsednika pa Anglež Mills in Nemec Vandelden. Nato je bila sprejeta kot nova članica Jugoslavija in pripadajo sedaj tej zvezi tekstilne fabrike iz 22 držav. V najkrajšem času, če mogoče že v aprilu, naj bi vse tekstilne fabrike počivale en teden. Da prouči uspeh ameriške žetve bombaža, bo odpotoval v severno Ameriko generalni tajnik zveze. V binkošti pa se bo vršil v Pragi in Karlovih Varah mednarodni bombažni kongres.

Davčna vprašanja

Dr. Ivan Likar:

Oprostitev malih obrtnikov od davka na poslovni promet po čl. 8, točka 12, zakona o davku na poslovni promet

Po navedenem določilu zakona so oproščeni davka na poslovni promet mali obrtniki, ki imajo največ 2 stalna pomočnika ali uslužbenca. Gre tu najprej za vprašanje, če spadajo tudi učenci pod izraz »uslužbenec«. To pa nikakor ne more biti. Saj bi vendar zakon rabil besedo »učenec« in ne »uslužbenec«, če bi hotel učence izenačiti z uslužbenci. Določba zakona: »2 stalna pomočnika ali učenec« bi bila povsem nelogična, saj 2 učenca nista to, kar sta dva pomočnika. Saj so učenci zato pri obrtniku, da se obrti učijo ne pa, da delajo kakor pomočniki. Število učencev torej ne vpliva na prostost obrtnika od davka na poslovni promet. Obrtnik ne pla-

čuje tega davka, če ima največ 2 stalna pomočnika. Namesto besede pomočnika pa rabi zakon v istem pomenu še besedo uslužbenca.

Obrtnik, ki zaposluje največ 2 pomočnika, pa ne plačuje tega davka, četudi dela na zalogo in prodaja stvari lastnega izdelka. Saj ima po obrtnem zakonu pravico, da sme prodajati blago, katero je izdelal. Zato sme tak obrtnik imeti tudi prodajalniški lokal. Bistveno za oprostitve od davka je le to, da prodaja predmete, katere je samo z 2 pomočnikoma izdelal.

Upravno sodišče v Celju je ponovno razsodilo v navedenem smislu.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo tiskovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca čvrsta:

promet Din 1.500.974-68.

Devizna kupčija minulega tedna je napram predzadnjemu tednu (1.569.000 Din) nazadovala za približno 370.000— Din. Vzrok omenjenemu nazadovanju je na eni strani zmanjšana intervencija Narodne banke, na drugi strani pa skrajni padec prometa z inozemskimi dinarji v privatnem kliringu z Avstrijo. Kajti v prejšnjem tednu znašajo skupni zaključki v tej devizi le 338.000— Din napram 600.000— Din v predzadnjem tednu in znaša torej padec 262.000 Din. Pravtako pa je posredovala Narodna banka v zelo zmanjšanem obsegu in dala v vsem le za 120.000— Din deviznega blaga na razpolago, t. j. Curiha za 66.000—, Londona za 45.000—, a New-Yorka le za 9.000— dinarjev.

Največji zaključki v privatnem kliringu so bili perfekturirani na ponedeljkovem borznem sestanku. Kot je razvidno iz spodnje tabele:

Dne 20. marca	Din 658.655-94	Dunaj
Dne 21. marca	Din 245.721-96	Dunaj
Dne 22. marca	Din 209.698-89	Dunaj-New York
Dne 23. marca	Din 318.425-77	Dunaj-Madrid
Dne 24. marca	Din 68.472-12	Dunaj

je bil dosežen v ponedeljek največji, v petek pa najmanjši dnevni devizni promet in so na poedinih borznih dnevih prevladovali zaključki v avstr. šilingih, inozemskih dinarjih, deloma tudi v ameriških dolarjih in španskih pesetah. Največji porast prometa tekom zadnjega tedna izkazuje avstrijski šilingi, katerih je bilo potom privatnega kliranga nabavljeno za 132.000 Din več kot v predzadnjem tednu. Izmed ostalih deviz je vredno omeniti še nazadovanje prometa v devizi Madrid, katerega je bilo zaključeno polovico (90.000 dinarjev) manjše kakor v predzadnjem tednu. V pogledu prometa, doseženega tekom minulega tedna napram predzadnjemu tednu (številke v oklepajih, vse v tisočih dinarjev), je razvrstitev sledeča: Amsterdam 3 (0), Curih 66 (68), London 48 (60), New York 93 (36), Madrid 90 (180), deviza Dunaj v privat. kliringu 863 (761) in dinarska deviza 338 (600).

Devizna tečajnica zadnjega tedna kaže po večini čvrstejšo tendenco pri vseh na tukajšnji borzi beleženih devizah izven Curiha, ki je ostal nespremenjen, dalje Bruslja, ki je v petek 24. t. m. notiral za 0-28 poena nižje nego v ponedeljek in Londona, čigar tečaj je v istem razdobju oslabil za 0-78 poena. Izmed ostalih deviz izkazuje največji tečajni porast New York (27-77 točke), za njim Berlin (7-23 točke) in Amsterdam 5-28 točke, ostale pa znatno manjše tečajne razlike, kakor je razvidno in spodnje razpredelnice deviznih tečajev od ponedeljkevega in petkovega borznega sestanka.

Devize	20. marca 1933.	24. marca 1933.
	najnižji	najvišji
Amsterdam	2309-85	2321-21
Berlin	1361-80	1372-60
Bruselj	800-52	804-46
Curih	1108-35	1113-85
London	197-42	199-02
Newyork	5691-59	5719-85
Pariz	225-38	226-50
Praga	170-23	171-09
Trst	249-35	296-75

Devizi Budimpešta in Dunaj še vedno ne beležita; notic ostalih deviz ni bilo.

Efektivno tržišče.

Tendenca nespremenjena slaba.

Na petkovem borznem sestanku je bil perfekturiran edini zaključek v zadnjem tednu in sicer v delnicah Kranjske industrije, družbe po tečaju Din 300— za kom.

Notica efektov Trboveljske premogokopne družbe je ostala tako v povpraševanju (Din 140—) kakor ponudbi (Din 150—) ves minuli teden brez izprememb. Edino denarni tečaj ne beleži od četrtka dalje.

Državni papirji so od ponedeljka do petka beležili po večini s stalno padajočo tendenco. Vojna škoda je tekom tedna pustila za 7 točk v povpraševanju, a za 8 točk pa v ponudbi, dočim je 24. t. m. beležilo samo blago in sicer po Din 180— za eno obveznico.

Investicijsko posojilo je od ponedeljka (44— denar), (46— blago) do petka oslabilo za dva poena. S spremenljivo tendenco sta notirali Blairovi posojili in sicer 8% Blair za denar 38— v torek a 36— 24. t. m., za blago 38— v ponedeljek, v petek pa 39—, medtem ko je 7% Blair utrpel v tem razdobju eno točko tečajnega padca.

Lesno tržišče

Tendenca nespremenjena mlačna.

V pretečenem tednu je bilo zaključeno vsega skupaj 5 vagonov in sicer: 2 vagona bukovih desk, 1 vagon jelovih letvic in 2 vagona testonov.

Akoravno se je že po časopisju, kakor tudi po raznih okrožnicah naše izvoznice, ničarje ponovno opozorilo na predpise, ki se morajo vpoštevati pri izvozu blaga, se pri naših manjših producentih pogosto dogaja, da pošiljajo blago v namembno postajo popolnoma brez dokumentov. Manjka uverjenje, manjka faktura itd. Posledica tega je, da se blago sploh ne izvozi ali pa zapade velikim ležarinskim stroškom. Škodo mora trpeti naravno naš mali producent sam. Ker je pridobitev uverjenja vezana na potrdilo o plačanih davkih, bi bili v izogib velikih materijelnih škod mogoči le dve možnosti. Prva bi bila, da se oddaja blaga brez predpisanih dokumentov odkloni že pri oddajni postaji in s tem prihrani našim trgovcem vsaj tovarnina do carinske postaje in ležarina in se jim tako sploh onemogoči izvoz, druga možnost pa bi bila, da se predpisi glede uverjenja omilijo ali na katerikoli način spremenijo. Katera mera bi bila za narodno gospodarstvo ugodnejša spada v delokrog za to poklicanih faktorjev. Vsekakor je želeli, da se v tej krizi najde modus, da naši ljudje, če jim ni dana možnost izvoza, vsaj ne trpe drugih materijelnih škod.

Povpraševanja:

100 do 120 kub. met. rezane naravne bukovine, paralelne, ostroroba, očeljene, od 27 do 100 mm debeline (v reduciranih debelinah) največ 58 mm; I./II. z 20% III., od 14 cm širine naprej, od 2 m dolžine naprej; s 15% kratke od 1 do 1-90 m, dobava junij, julij 1933. Cena franko vagon meja Rakek.

50 kubičnih metrov jelovih desk, 18 mm in ca. 100 kub. metrov od 24 mm, vse od 18 do 40 cm, medija 26/27 cm, paralelno, ostroroba, očeljeno, III, zdravo, izključene izpadajoče grče, kakor tudi gnilo in razbito.

Rezana hrastovina, prima, brez vsake napake in beljave, paralelna, ostroroba, očeljena, vezana v zvezke, debeline 1" in 1 1/4" angl. cole, enotna širina 3 1/4" angl. cole, računana za 3" angl. cole, dolžina 18" angl. col, stopnjevale po 9" angl. col.

Rezana hrastovina, par., ostroroba, očeljena, prima, brez vsakih napak, suha, debelina 2 1/4" angl. cole, srednja širina 12", dolžina 7 čevljev in mnogokratniki.

450 kom. na živ rob rezane jesenovine ali akacije, 3200X90X80 mm; blago suho, brez grč in srca. Cena franko meja Rakek.

120 kub. met. rezane jelovine, 24 mm, 4 m, 10 cm fiksne širine, paralelno, ostroroba, očeljeno, vetano. Cena franko vagon Sušak.

1 vagon trdega lesa, rezanega, in sicer jelša, hruska in beli javor, franko meja čez Postojno.

Adria prašek je boljši

2 vagona desk, smrekovih, s toleranco nekaj jelke, lepa III., 18 mm; 1 vagon desk, jelovih, 12 mm, III., s široko medijo. — Cene franko vagon nakladalna postaja z navedbo iste.

1 vagon orehovitih neobrobjenih plohov, od 27 do 100 mm, franko meja čez Postojno.

Mednarodni borzni indeks

V predpreteklem tednu je bila tendenca na svetovnih borzah neenakomerna. Na berlinski in njujorški borzi je bila haussa, dočim je na drugih borzah bila tendenca spremenljiva, kakor se vidi iz te tabele:

	1. I. 1927	1. I. 1928	1. I. 1929	1. I. 1930	1. I. 1931	1. I. 1932
= 100 %	100	100	100	100	100	100
Berlin	113.6	28.5	29.5	30.8	32.4	32.4
London	102.6	55.2	54.1	54.1	54.1	54.1
Pariz	156.8	58.9	59.2	60.4	59.9	59.9
Bruselj	133.8	29.2	28.4	29.5	29.0	29.0
Amsterdam	104.5	28.5	28.4	30.2	29.8	29.8
Stockholm	109.5	8.9	8.9	9.1	9.8	9.8
Curih	101.9	41.0	40.5	41.5	42.0	42.0
Dunaj	91.4	36.3	35.7	35.7	35.2	35.2
Praga	108.3	52.9	52.0	52.1	52.2	52.2
Newyork	137.3	28.7	30.5	—	35.9	35.9

Krepka tendenca tečajev je bila prevladajoča in tako se je mednarodni borzni indeks okreplil od 37-4 na 38-1 odstotkov.

Že v 24 urah

barva, pleštra in keramični snovi, obloke, ključke itd. Akrobati in svetilniki, srajce, svrtnike in manšete. Pere, sušil. munga in lika domače porile

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. — Aelensburgova ul. 8.
Telefon št. 23-73

ZDRUŽENJE TRGOVCEV V LJUTOMERU

ima

redno letno skupščino

v četrtek, dne 6. aprila 1933 ob pol 10. uri predpoldan v gostilni Hiblerja v Gornji Radgoni.

Dnevni red:

1. Volitev dveh overovalcev zapisnika.
2. Predsedniško, tajniško in blagajniško poročilo.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Sklepanje o obligatornem bolniškem in starostnem zavarovanju.
5. Volitev treh zastopnikov in treh namestnikov za skupščino Zveze trgovskih združenj.
6. Samostojni predlogi.
7. Slučajnosti.

Če bi skupščina ob določeni uri ne bila sklepna, se vrši eno uro pozneje na istem kraju in z istim dnevnim redom druga skupščina, ki sklepa veljavno brez ozira na število navzočih članov.

Po § 378 zakona o obrtih sme skupščina razpravljati le o predmetih, ki so na dnevnem redu ali ki so jih člani združenja poslali upravi pisмено najmanj tri dni pred skupščino.

Za veljavno sklepanje o t. 4. dnevnega reda je potrebna nadpolovična udeležba članstva.

Člana, ki bi se skupščine ne udeležili, odnosno ki bi ne poslali upravi opravičila s tehtnimi razlogi, bo uprava kaznovala z globo Din 20—, člana s kraja skupščine pa z globo Din 50—. Glede pravice prilozbe zaradi glob opozarja uprava na § 8 pravil.

Zapisnik zadnjega občnega zbora se na skupščini ne bo čital, pač pa je vsakemu članu od 20. marca dalje na vpogled pri predsedniku uprave prav tako kakor obračun za leto 1932.

Predsednik uprave:

Veno Vilar l. r.

KLIČEJE
vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše

KLIČARNA ST. DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

Zunanja trgovina

Sovjeti so začeli odgovoriti svoja naročila v Nemčiji kot odgovor na preganjanje komunistov v Nemčiji. Mesto v Nemčiji bodo naročevali blago v drugih državah, zlasti na Poljskem. Tako je te dni odpotovalo v Varšavo več sovjetskih trgovinskih delegatov, da se pogode s poljskimi industrijalci o večjih nabavah strojev in industrijskih izdelkov.

Avstrijsko-češkoslovaška trgovinska pogajanja so se začela dne 22. t. m. na Dunaju. Avstrijski gospodarski krogi upajo na ugoden potek pogajanj. Gre predvsem za odpravo nekaterih omejitev, ki ovirajo plačilni in blagovni promet med obema državama.

Francija bo omejila uvoz iz Nemčije. Francoska vlada namerava povišati carine na kemikalije, kože in nekatere druge industrijske izdelke, ki jih je Francija uvažala v prvi vrsti iz Nemčije.

Francija je v l. 1932 uvozila v vsem 14 milijonov hl vina in mošta napram 16 milijonom v letu 1931. Uvoz španskega vina je padel od 2.000.000 na 600.000 hl, uvoz italijanskega pa od 850.000 na 15.000 hl.

Po novi uredbi češkoslovaškega kmetijskega ministrstva se bo smel na Češkoslovaško uvažati le krompir iz Italije in Madjarske, ker da samo ta krompir odgovarja češkoslovaškemu okusu.

PRORAČUNI BANOVIN ZNIZANI

Na seji vlade se je po referatu finančnega ministra razpravljalo o banovinskih proračunih. Z ozirom na težko gospodarsko stanje je vlada znižala večino banovinskih proračunov in sicer: proračun Savske banovine od 220 na 134 milijonov Din, proračun Primorske od 64 na 42, Dunavske od 164 na 142, Zetske od 58 na 48, Drinske od 87 na 66 in Vrbanske od 36,5 na 34 milijonov Din. Proračune Dravske banovine je ostal skoraj neizpremenjen.

DOBER NASVET ZA DELIKATESNE TRGOVINE

Kaj bi skuhala danes za kosilo?
Kaj pa naj pripravim za večerjo?
Tako se dostikrat sprašuje gospodinja in silno zadovoljna bi bila, če bi ji kdo dal dober nasvet.

Ta dober nasvet bi morala dobiti od prodajalca živil ali delikatesnega trgovca. Svojim odjemalcem bi morali iti trgovci z živil, še bolj na roko in jim ne samo svetovati, kaj naj kupijo, temveč jim tudi povedati, kako naj pripravijo jed. Tako bi gotovo pridobil še mnogo odjemalcev trgovca, ki bi imel za svoje odjemalke več receptov za jedi, ki jih prodaja v svoji trgovini. Recepte bi dal natiskati in na receptu bi morala biti tudi navedena cena vseh živil, ki jih navaja recept, da bi gospodinja vedno znala, koliko bi jed veljala. Recepti bi se razdajali v trgovini, a se tudi pošiljali po hišah s pripombo, da se vse potrebno za jed dobi v tej in tej trgovini. Podobno bi moral postopati tudi trgovec, ki dobi večjo količino krompirja ali drugih živil, katere bi hotel hitro prodati. Imel bi pripravljene recepte za vsako teh živil in gotovo bi gospodinjje rade uporabljale te recepte. Dobro bi tudi bilo, če bi imeli trgovci kar za vsak dan v tednu pripravljene recepte. Na ta način more trgovec zelo povečati krog svojih odjemalcev in povečati tudi promet v trgovini.

Konkurzi in prisilne poravnave

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini trgovke Jerihe Antonije v Gorenji vasi pri Ribnici. Poravnalni upravitelj dr. Grobelnik. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Ribnici dne 27. aprila ob 10. Rok za oglasitev do 22. aprila.

VELETRGOVINA

kolonijalne in
špecerijske
robe

Jvan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

Dobava prodaja

Dravska direkcija pošte v Ljubljani razpisuje dobavo 75 delovnih halj in oblek, ki se morajo izdelati iz domačega platna po uradnih vzorcih. — Ponudbe se sprejemajo do 27. marca t. l., pogoji pa so na vpogled pri pomožnem uradu imenovanе direkcije.

Splošni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. aprila t. l. ponudbe glede dobave 10.000 pol knjižnega in 6000 pol konceptnega papirja ter glede dobave 20 m fustijana, 20 m flanela, 10 kg morske pene, 20 kg gumiarabike, 10 kg galuna, 15 kg solitrne kisline, 20 komadov litografskih travkov za pisalni stroj »Kores«, 25.000 komadov sponk in 500 pol berlinskega papirja. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 5. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1000 m dinamo-žice; do 12. aprila t. l. pa glede dobave 200 kg zakovic.

Direkcija državne železarnice Vreš-Majdan sprejema do 5. aprila t. l. ponudbe glede dobave 200 kg solne kisline, 50 kg amonijaka, 5 kg očetne kisline; do 12. aprila t. l. pa glede dobave 1000 kg žebelj za pesek, 15 kg žičnikov, 350 metrov gonilnih jermenov, 2000 kg motvoza, 10.000 kilogramov grafita.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 6. aprila t. l. ponudbe glede dobave 22 komadov plošč železne pločevine, 700 m² ladijskega poda, 850 kg žice, 1250 kg žičnikov, 700 komadov vijakov ter glede dobave sedlarskega materiala.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 6. aprila t. l. ponudbe glede dobave 500 komadov pil in 500 kg tračnikov.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 10. aprila t. l. ponudbe glede dobave 50 komadov profilnega železa; do 18. aprila t. l. pa glede dobave 1 rešeta iz jeklene pločevine za premog in 10.000 kg kalcijevega karbida.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 13. aprila t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg karbida; do 20. aprila t. l. pa glede dobave 100 komadov karbidnih svetiljk ter glede dobave krtač za dinamostroje.

Dne 6. aprila t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Subotici licitacija glede dobave električnega materiala ter glede dobave raznega orodja.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesoantom na vpogled.)

Dobava drv. Dne 29. marca t. l. se bo vršila pri 17. pešadijskem polku v Vinkovcih licitacija glede dobave 1460 m³ drv. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem polku.)

Dobava petroleja. Dne 15. aprila t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 2400 litrov petroleja. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Oddaja zakupa pravice nabiranja zdravilnih zelišč se bo vršila dne 6. aprila t. l. pri kr. direkciji šum na Sušaku. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji.)

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 28. marca t. l. ponudbe glede dobave 500 kg lanenega firneža, 230 kg azbestnega materiala, 300 m jermen, 450 kg železne žice, 1300 kg žebelj, 50 kg vijakov z maticami, 30 kg podložnic, 420 plošč železne pločevine, 100 komadov krtač za ribanje 100 komadov sirkovih metel, 60 steklenic sidola, 40 komadov motvoza za rolete.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 30. marca t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg mila.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 3. aprila t. l. ponudbe glede dobave 500 kg papirnatih vrečic; do 5. aprila t. l. glede dobave 50 komadov svetlov za premog; do 7. aprila t. l. pa glede dobave 20.000 kg pšenične moke.

Dne 20. aprila t. l. se bo vršila pri Direkciji državne železarnice v Vrešu licitacija glede dobave elektromotorjev.

Dobava premoga ali lignita ter drv. Dne 25. marca t. l. se bo vršila pri Intendanturi Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu licitacija glede dobave 4180 ton premoga ali lignita ter 4600 m³ drv. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

LIKVIDACIJE

Kreditna zadruga det. trgovcev v Ljubljani je prešla v likvidacijo. Likvidator trgovca Karol Soss. Nadalje je prešla v likvidacijo Nova Jugometalija.

Občni zbori

Kreditno društvo Hranilnice Dravske banovine ima 58. redni občni zbor dne 3. aprila v poslopiju Hranilnice Dravske banovine v Ljubljani.

Združene opekarnice d. d. imajo 14. redni občni zbor v soboto, dne 8. aprila v prostorih Jadransko podunavske banke v Ljubljani.

Irzna poročila

LJUBLJANSKI TRG

Zadnji tedenski sejem je bil sicer precej živahen, v sled pomanjkanja denarja pa so cene nazadovale. Tako so se prodajala jajca po 50 par, dočim so bila lani po 0,75 do 1 Din. Nazadovanje cene za jajca je povzročil tudi padec jajčnega izvoza. Semenski krompir se je prodajal po 0,80 do 1 Din za kg na debelo, a je bilo kupcev zelo malo. Zelenjave je vedno dovolj na trgu. Motovilec in radič se prodajata še nadalje po 1 Din za merico. Pojavila se je tudi nova berivka, ki je bila hitro razprodana po 2 Din merica.

Na sadnem trgu je največ jabolk, ki se prodajajo po 3 do 5 Din za kg.

Ribi trgi je bil živahen. Donavske ščuke iz Apatina so se prodajale po 15 Din za kilogram. Posebno mnogo je bilo na trgu žab in so se prodajali po trije kraki za en dinar. Morskih rib je tudi bilo na trgu dovolj.

MARIBORSKI SVINJSKI SEJEM

Na svinjski sejem dne 24. marca 1933 je bilo pripeljanih 145 svinj. Cene so bile te: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 120—125, 7 do 9 tednov stari 140—160, 3 do 4 mesece stari 230—360, 5 do 7 mesecev stari 450—580, 8 do 10 mesecev stari 550—580, 1 kg žive teže 7,50—8, mrtve teže 11,50 do 12 Din. Prodanih je bilo 61 svinj.

ZAGREBSKI TEDENSKI SEJEM

Zadnji tedenski sejem z dne 25. marca je bil dobro založen in kupčija enako dobra. Posebno živahen je bil konjski sejem, ker je prišlo na sejem mnogo italijanskih kupcev. Cene konjem so zato narasle od 100 do 200 Din za par. Slabejša pa je bila kupčija z govejo živino, ker ni bilo tujih kupcev in se je prodajalo samo za domačo potrebo. Cene so ostale neizpremenjene, kakor tudi cene za krmo.

Na trg je bilo prignanih: 57 bikov, 406 krav, 98 junic, 174 volov, 58 juncev, 94 telet, 479 konj in žrebet, 356 svinj in 90 pujskov.

Cene so bile te: bik po 3 do 3,40, krave za klanje po 2,50 do 3, krave za klobase po 2 do 2,20, junice za klanje po 3,50 do 3,75, voli I. vrste po 4,50 do 4,75, II. vrste po 3,70 do 4, pitane svinje po 9 do 9,50, nepitane po 7,50 do 8,25 za kg žive teže, pujski po 120 do 150 Din kos, konji po 1200 do 2300 par, žrebeta po 300 do 400 rep, konji za klanje po 1,25 do 1,50, sremške svinje pitane po 12 do 12,50, mršave po 12 do 13, zaklana teleta po 7 do 8, živa teleta po 4,50 do 5 Din za kg.

Detelja je bila po 60 do 75, otava po 55 do 65, seno po 50 do 65, slama za krmo po 45 do 50 Din za 100 kil.

Drva so bila po 75 do 90 Din za kubični meter.

Krompir je bil po 0,65 do 0,85 Din za kg.

DUNAJSKI ŽIVINSKI TRG

Na dunajski svinjski trg z dne 21. marca je bilo postavljenih 11.671 svinj. Od teh je bilo iz Jugoslavije 2369 debelih in 116 mršavih svinj. Cene so bile te: srbijanske debele po 1,30 do 1,40, mršave po 1,25 do 1,35, sremške debele po 1,35 do 1,40, mršave po 1,30 do 1,35, subotške debele po 1,40 do 1,50, mršave po 1,35 do 1,40, banatske (angleške pasme) po 1,40 do 1,50, stare (za salame) po 1,25 do 1,30 šilingov za kg. Madjarske svinje, ki jih je bilo 503, so se prodajale po 1,35 do 1,45, rumunske (605 debelih in 162 mršavih) so bile po 1,30 do 1,40 (debele) in po 1,40 do 1,50 (mršave), poljske (825 mršavih svinj) so bile po 1,30 do 1,70, danske po 1,10 do 1,18 in avstrijske (5.750 živali) po 1,30 do 1,70 šilinga za kg žive teže. Cene so nazadovale za 5 do 10 grošev.

Na živinski trg pa je bilo prignanih iz Jugoslavije 90 volov, 40 bikov in 7 krav. Baški voli so se prodajali po 0,90 do 1,15, hrvatski po 0,90 do 1,17, težki bik po 0,85 do 1, krave po 0,60 šilingov za kg žive teže. Živina se je pocenila za 8 do 15 grošev pri kilogramu.

Obiščite avtomatični bulet D A J - D A M

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20.

Torek, dne 28. marca: »Krog s kredo.« Red C.

Sreda, dne 29. marca: Zaprto.

Četrtek, dne 30. marca: »Hamlet«, premiera. Izven.

Opera

Začetek ob 20.

Torek, dne 28. marca: »Samson in Dalila.« Red A.

Sreda, dne 29. marca: »Pri treh mladenkah.« Red Sreda.

TISKARNA MERKUR, LJUBLJANA

Tiska knjige, časopise, tabele, naročilnice, plakate, lepake, cenike, vizitke itd. Vse tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

Gregorčičeva 23

Račun poštne hranilnice št. 13.108. Telefon 25-52
Lastna knjigovoznica